

KURSSIESITTELYT

1. vuonna tarjolla olevat syventävät ja soveltavat kurssit

(ensimmäisenä opiskeluvuonna opiskellaan enimmäkseen pakollisia kursseja)

SYVENTÄVÄT KURSSIT

Saksa

8. luokalla alkanut oppimäärä

SAB21 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla käsitellään aihepiirejä ja tilanteita, jotka liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

SAB22 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

SAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä keskustelua arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Saksa

lukiossa alkava oppimäärä

SAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia

SAB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

SAB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Ranska

8. luokalla alkanut oppimäärä

RAB21 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla pohditaan opiskeltavan kielen merkitystä omassa elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Kartoitetaan opiskelijan opiskeltavan kielen osaamista, analysoidaan ja arvioidaan omia kielenopiskelutaitoja, asetetaan tavoitteita omalle oppimiselle ja etsitään keinoja oman ja yhteisen osaamisen kehittämiseksi. Monipuolistetaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

RAB22 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

RAB23 Hyvinvointi ja huolenpito

Kurssilla opetellaan eri viestintäkanavia käyttäen toimimista keskustelijana ja toista kuuntelevana kielenkäyttäjänä erilaisissa vuorovaikutustilanteissa. Harjoitellaan taitoa muotoilla mielipiteitä ja käydä merkitysneuvotteluja arkipäiväiseen elämään liittyvistä asioista. Tutustutaan erilaisiin hyvinvointiin, ihmissuhteisiin ja elämänvaiheisiin liittyviin teksteihin ja harjoitellaan keskustelemaan niihin liittyvistä asioista. Pohditaan myös teknologian ja digitalisaation tuomia muutoksia vuorovaikutukselle ja hyvinvoinnille.

Ranska

lukiossa alkava oppimäärä

RAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

RAB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

RAB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Venäjä

lukiossa alkava oppimäärä

VEB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

VEB32 Matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

VEB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

Espanja

lukiossa alkava oppimäärä

EAB31 Tutustutaan toisiimme ja uuteen kieleen

Kurssilla tutustutaan opiskeltavan kielen asemaan maailmassa ja hahmotetaan uuden kielen suhde opiskelijoiden aiemmin opiskelemiin tai osaamiin kieliin. Harjoitellaan vuorovaikutusta arkeen liittyvissä tilanteissa ja niissä tarvittavia viestintästrategioita sekä opetellaan tärkeimpiä kohteliaisuuteen liittyviä ilmauksia.

EAB32 matkalla maailmassa

Kurssilla harjoitellaan selviytymistä erilaisissa matkustamiseen liittyvissä sosiaalisen kohtaamisen tilanteissa ja tavanomaisissa asiointitilanteissa. Opetellaan lisää kompensatiokeinojen ja muiden viestintästrategioiden käyttöä.

EAB33 Elämän tärkeitä asioita

Kurssilla harjoitellaan vuorovaikutustaitoja eri viestintäkanavia käyttäen. Aihepiirit ja tilanteet liittyvät nuorten jokapäiväiseen elämään, ihmissuhteisiin ja verkostoihin, kiinnostuksen kohteisiin, vapaa-ajan viettoon ja harrastuksiin.

EAB43 Monenlaista elämää

Kurssilla kiinnitetään huomiota sosiaalisten koodien mahdollisiin eroavuuksiin vuorovaikutuksessa. Harjoitellaan pienimuotoista kirjallista viestintää. Kurssin aihepiirit käsittelevät viestintää kulttuurien välisissä kohtaamisissa Suomessa ja ulkomailla.

Fysiikka

FY2 Lämpö

- fysiikan merkitys energiantuotannon ratkaisuihin ja kestävästi tulevaisuuden rakentamisessa
- lämpö ja lämpötila
- kaasujen tilanmuutokset, lämpölaajeneminen ja paine
- kappaleiden lämpeneminen, jäähtyminen, olomuodon muutokset ja lämpöenergia
- mekaaninen työ, teho ja hyötysuhde
- energian säilyminen lämpöopin ja lämmön siirtymissuunta
- tutkimuksen tai ongelmanratkaisun ideointia ja suunnittelua

FY3 Sähkö

- fysiikan ja teknologian merkitys jokapäiväisessä elämässä ja yhteiskunnassa
- sähkövirta ja jännite sekä resistanssi ja Ohmin laki
- yksinkertaiset tasavirtapiirit ja Kirchhoffin lait
- sähköteho ja Joulen laki
- kondensaattori, diodi ja LED komponentteina
- sähköstaattinen vuorovaikutus, Coulombin laki ja sähkökenttä
- sähköturvallisuus, kytkentöjen tekeminen ja virtapiirien tutkiminen

Liikunta

LI03 Terveystä liikkuen

Kurssilla syvennetään erityisesti fyysiseen toimintakykyyn liittyviä taitoja ja tietoja. Kurssin tavoitteena on oman säännöllisen liikunnan edistäminen sekä fyysisten ominaisuuksien seuraaminen ja kehittäminen. Opettaja ohjaa liikuntaohjelman suunnittelua ja toteutusta. Liikuntasuunnitelmaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan liikuntateknologiaa hyväksi käyttäen.

LI06 Liiku palloillen

Kurssilla perehdytään eri palloilulajien suoritustekniikkaan, pelitaktiikkaan sekä välineisiin ja harrastusmahdollisuuksiin. Vuodenajasta riippuen ja opiskelijoiden toiveet huomioiden valitaan kurssin sisältö.

Kuvataide

KU03 Osallisena mediassa

Kurssilla käsitellään visuaalisen median välittämää kuvaa todellisuudesta sekä pohditaan mediakuvien, kuten uutis-, mainos-, ja propagandakuvan sekä elokuvan merkitystä maailmankuvan muokkaajana. Opiskelija perehtyy tehtävien kautta mediakuvan eri muotoihin ja oppii käyttämään erilaisia kuvia ja tekniikoita eri viestintäympäristöissä oman ilmaisunsa välineenä. Keskeisimpänä osa-alueena on dokumenttielokuva ja tärkeimpinä taiteentekovälineinä valokuva- ja videokamera sekä editointiohjelmat.

Musiikki

MU03 Ovet auki musiikille

Kurssilla tutustutaan syvällisesti joihinkin musiikinlajeihin tai musiikkikulttuureihin. Opiskelija kehittää musisointitaitojaan sekä taitojaan hankkia ja käsitellä tietoa. Kurssin voi suorittaa myös projektina.

Psykologia

PS02 Kehittyvä ihminen

Keskeiset sisällöt

Kehityksen osa-alueet ja niihin vaikuttavat tekijät lapsuudessa ja nuoruudessa

- fyysis-motorinen kehitys, kognitiivinen kehitys, emotionaalinen kehitys, psykososiaalinen kehitys sekä minuuden ja minäkäsityksen kehitys

Nuoruusiän psyykinen kehitys ja sen erityiset haasteet

- ajattelun kehitys, identiteetin kehitys: henkilökohtainen, sosiaalinen ja kulttuurinen identiteetti, - sukupuoli-identiteetti ja seksuaalisuuden kehittyminen, toiminnanohjauksen kehitys ja sen hermostollinen tausta

Kehityksen jatkuvuus elämänkaaren aikana

- elämänkaaren käsite, kehitykseen vaikuttavien tekijöiden vuorovaikutus, jokin kehityksen jatkuvuutta selittävä teoria

Kehityksen tutkiminen

Kehitykseen vaikuttavat biologiset ja sosiokulttuuriset tekijät

- hermoston kypsyminen, aivojen muovautuminen elämänsä aikana, perimän ja ympäristön vuorovaikutus, varhainen vuorovaikutus ja kiintymyssuhteet, sosialisatio ja kulttuurierot kehityksessä

SOVELTAVAT KURSSIT

RUB10 Ruotsin niveltämiskurssi

Kurssi on tarkoitettu opiskelijalle, jolla peruskoulun päättöarvosana on 5, 6 tai 7. Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan peruskoulussa opetettuja asioita. Kielen perusasioita harjoitellaan kurssin aikana monipuolisesti. Aihepiirit liittyvät nuorten elämään. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija motivoituu ruotsin kielen opiskeluun ja saavuttaa sellaisen tason, josta on helppo jatkaa kielen opiskelua.

ENA09 Englannin niveltämiskurssi

Kurssi on tarkoitettu opiskelijalle, jolla peruskoulun päättöarvosana on 5, 6 tai 7. Kurssilla kerrataan ja vahvistetaan peruskoulussa opetettuja asioita. Kielen perusasioita harjoitellaan kurssin aikana monipuolisesti. Aihepiirit liittyvät nuorten elämään. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija motivoituu englannin kielen opiskeluun ja saavuttaa sellaisen tason, josta on helppo jatkaa kielen opiskelua.

ÄI10 Kirjallisuus- ja elokuvakurssi

Kurssilla katsotaan itsenäisesti elokuva ja luetaan kirjallisuutta klassikoista nykykirjallisuuteen. Kurssi sisältää lukemisen lisäksi lukupiirejä, keskustelutuokioita ja teoksista kirjoitettavia esseitä. Lisäksi syvennetään lukukokemuksia novellien ja runojen parissa. Kurssi sisältää monimuoto-opiskelua.

ÄI11 Niveltämiskurssi

Kurssi helpottaa siirtymistä lukion äidinkielen ja kirjallisuuden opiskeluun. Kurssilla kerrataan asiakirjoittamisen ja tekstin avaamisen perustaitoja sekä kerrataan keskeiset oikeakielisyyden ja kirjoittaminen käytänteet. Kurssi on tarkoitettu myös jo aiemmin äidinkielen kursseja suorittaneille opiskelijoille, jotka haluavat korjata vakavia puutteita kirjoittamisessaan.

ÄI13 Lausunta ja teatteri

Kurssin tarkoituksena on opiskella ilmaisutaitoa. Kurssin aikana opiskelija on mukana harjoituksissa esitykseen asti ja antaa oman panoksensa esitykseen esim. kirjoittamalla, lausumalla, suunnittelemalla, näyttämällä, tanssimalla ja soittamalla. Opiskelijat toteuttavat myös esityksessä mahdollisesti tarvittavat lavastukset, puvustukset ja koreografiat.

MA17 / MB15 Matematiikan tukikurssi

Kurssilla tuetaan opiskelijaa matematiikan alkuvaiheessa kertaamalla ja vahvistamalla perusopetuksessa ja lukion alussa opittuja asioita.

HI7 Keskiajan kulttuurihistoria

Keskiaika on tullut muotiin populaarikulttuurissa ja aikakauden tutkimus on lisääntynyt viime vuosina myös Suomessa. Euroopan keskiaikaa (n. 500-1500) tarkastellaan laajasti aate- ja oppihistorian, taidehistorian ja tapakulttuurin näkökulmasta. Kurssin tarkoituksena on tukea pakollisten historian kurssien HI1 ja HI2 sisältöjä. Keskeisinä aiheina ovat esimerkiksi seuraavat: antiikin perinnön merkitys keskiajan kulttuurille, arabikulttuuri, Bysantti, kristinusko Euroopan muovaajana sekä keskiajan kulttuurin merkitys myöhemmille aikakausille. Sisältöjä tarkastellaan myös Suomen keskiajan näkökulmasta.

YH5 Maailma tänään

Kurssilla tutustutaan maailmalla ja Suomessa ajankohtaisten tapahtumien taustoihin. Sisällöt voidaan valita ryhmän mielenkiinnon kohteista. Kurssi suoritetaan tutkielmakurssina ja tällöin harjoitellaan erityyppisten lähteiden käyttöä sekä opetellaan kirjoittamaan akateemiset muutoseikat täyttävä kirjallinen esitelmä. Kurssi toteutetaan osittain itsenäisenä opiskeluna.

AT1 Tietotekniikan käyttötaito

Kurssilla opittavat tiedot ja taidot ovat jokaiselle välttämättömiä tietotekniikan perusasioita, joita tarvitaan lukio-opiskelussa, jatko-opinnoissa ja myöhemmin työelämässä. Kurssilla opiskeltavia asioita ovat tiedonhaku, tekijänoikeudet, tekstinkäsittely, taulukkolaskenta, esitysgrafiikka sekä kuvankäsittelyn alkeet. Tärkeänä painopistealueena on sähköisiin kurssi- ja ylioppilaskokeisiin (Abittikokeet) vastaamisen tekniikka. Kurssilla opiskellaan pääasiassa sellaisten ohjelmistojen käyttöä, jotka ovat käytössä myös sähköisessä ylioppilaskokeessa. Tästä syystä kurssilla perehdytään Libreoffice-toimistopakettien ohjelmiin Writer, Calc, Impress ja Draw sekä lisäksi erilaisia kuvankäsittelyohjelmia kuten Pinta ja Inkscape.

AT2 Ohjelmointi (koodaaminen)

Kurssilla opiskelija oppii ohjelmoinnin eli koodauksen peruskäsitteet. Opiskelija perehtyy olio-ohjelmointiin ja grafiikan ohjelmointiin sekä tapahtumankäsittelyyn. Ohjelmointi kielenä on Java. Kurssin suorittaminen ei edellytä esitietoja ohjelmoinnista. Kurssi sopii myös sellaisille, jotka ovat opiskelleet ohjelmointia peruskoulussa.

MU6 Kuorokurssi

Kuorokurssien tavoitteena on monipuolinen kuoroilmaisuus. Kuorossa harjoitellaan luonnollista ja tervettä äänenkäyttöä. Ohjelmisto rakentuu kuorolaisten toiveiden ja taitotason mukaan mahdollisimman monia musiikkityylejä sisältäen. Tärkeintä on jokaisella kerralla kokea laulamisen iloa. Kuoro esiintyy koulun tilaisuuksissa ja järjestää konsertteja muiden musiikin kurssien kanssa.

MU9 Bändikurssi

Kurssin tavoitteena on antaa mahdollisuus bändi-instrumenttien soittamiseen ja kehittää opiskelijoiden yhteissoittotaitoja. Kurssilla soitetaan opiskelijoiden toiveiden ja taitotasojen mukaan monipuolisesti eri populaarimusiikkityylejä.

LP8/LT8 Kuntosalikurssi

Kuntosalikurssi on tiivis kurssi kuntosaliharjoittelusta. Siinä käydään läpi kuntosalin monet mahdollisuudet: laitteisiin tutustuminen, oikeat suoritustekniikat, eri lihasryhmien harjoittaminen ja harjoituskerran rakenne. Kurssin päätyttyä huomaat harjoittelun vaikutukset ja olet valmis jatkamaan itsenäisesti kuntosaliharjoittelua.

LP10/LT10 Seikkailu- ja retkeilykurssi

Kurssi toteutetaan viikonloppuna. Ohjelmassa esim. köysirata, seikkailuvaellus, melontaretki, ryhmätehtäviä. Opiskelija maksaa itse kurssista koituvat kustannukset (n. 50 euroa).

LP16/LT16 Golf-kurssi

Koulugolfista greencardiin on Heinolan lukion ja Vierumäen Golfseuran VIGs yhteistyössä suunnittelema koulukohtainen soveltava kurssi. Kurssilla harjoitellaan ensin liikuntasalissa ja lähipuistossa golfin peruslyöntejä sekä pelin sujuvuuteen, turvallisuuteen ja toisten pelaajien sekä kentän kunnioittamiseen liittyviä asioita. Viimeisillä kerroilla lähdetään kokeilemaan lajia myös oikealle golfkentälle Vierumäelle. Siellä golfseuran junioriohjaajat ohjaavat harjoituksia rangella ja par3 -kentällä. Seuravuoroilla on mahdollisuus suorittaa golfin greencard, mutta se ei ole pakollista. Greencard on golfarin oma ajokortti, jolla pääsee pelaamaan golfia eri kentille. Kurssille osallistuminen ei edellytä omia varusteita. Maksu 10-20 euroa sisältäen kuljetus- ja materiaalikustannuksia.

TA1 Monitaiteellinen musiikkiprojekti (musiikkivideo)

Kurssin tavoitteena on oppia bändissä soittamista ja videoelokuvien tekemistä. Kurssin tapahtumat kootaan dokumenttielokuvaksi ja tehdään musiikkivideo bändin harjoittelemasta biisistä. Erilaisia opittavia sisältöalueita soittamisen lisäksi ovat esimerkiksi äänittäminen, valosuunnittelu, kuvaaminen, kuvaeditointi, meikkaus ja näytteleminen. Osallistujilta vaaditaan soittotaitoa.

KUL1

Kuvataiteen, musiikin ja historian yhteinen kurssi suoritetaan yhden lukuvuoden aikana. Opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa yhteensä kolme kurssia. Kulttuurikohteet vaihtuvat vuosittain. Kurssiin sisältyy matka jollekin suomalaiselle kulttuuripaikkakunnalle.

Kurssin tavoitteena on tutustuttaa opiskelija monipuolisesti kulttuurin maailmaan tarjoamalla elämyksiä, historian, musiikin ja kuvataiteiden parissa.

TO3 (Teemaopinnot 3) Osaaminen arjessa

Vapaaehtoistoiminnan, työelämän, liikennekasvatuksen tai kansainvälisen toiminnan kurssilla opiskelija saa tilaisuuksia tietojensa ja taitojensa soveltamiseen käytännön työtehtävissä ja tilanteissa. Tarkoituksena on vahvistaa opiskelijoiden koulussa hankkiman osaamisen ja arkielämän välistä yhteyttä. Kurssin tavoitteena on, että opiskelija oppii ymmärtämään yhteiskunnan toimintaperiaatteita ja kehittää työelämässä tarvittavaa osaamista koulun ulkopuolisissa toimintaympäristöissä. Hän saa mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia osaamisensa syventämiseen myös kansainvälisessä yhteistyössä. Opiskelijalle voidaan lukea hyväksi kokonaan tai osin kurssin tavoitteiden ja sisältöjen mukainen muualla hankittu osaaminen.